

**ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ**

Факультет:	Дизайн
Кафедра:	Мультимедійний дизайн
Галузь знань:	02 Культура і мистецтво
Спеціальність:	022 Дизайн
Рівень вищої освіти:	перший
Рік навчання:	4
Семестр:	7
Вид дисципліни:	Нормативна (Цикл професійної підготовки)

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ*Семестр 7 (осінь 2025)*

Викладач:	Іноземцева Світлана Володимирівна, доцент, кандидат педагогічних наук
E-mail:	multimedia@ksada.org
Заняття:	за розкладом
Адреса:	61002, Харків, вул. Мистецтв, 8, корпус 3, поверх 1, ауд. 107
Телефон:	+38 (057) 706-15-64, кафедра «Мультимедійний дизайн» ХДАДМ

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Основи наукових досліджень» ґрунтується на знаннях та навичках інших дисциплін циклів гуманітарної, соціально-економічної та загально-професійної підготовки, а саме: «Філософія»; «Українська мова (за професійним спрямуванням)»; «Історія зарубіжного мистецтва»; «Історія української культури»; «Історія українського мистецтва»; «Історія дизайну (за професійним спрямуванням)».

Знання та вміння, отримані студентами під час вивчення навчальної дисципліни, будуть використані під час проходження переддипломної практики і виконання випускної кваліфікаційної роботи.

Основна спрямованість курсу «Основи наукових досліджень» визначається оволодінням студентами необхідного мінімуму теоретичних знань і практичних навичок для здійснення науково-дослідної діяльності.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета дисципліни «Основи наукових досліджень» — підготувати висококваліфікованих фахівців здатних проводити наукові дослідження, надати теоретичні знання і практичні для здійснення науково-дослідної діяльності, пошуку інформації та роботи з науковими першоджерелами.

Завдання дисципліни — ознайомлення студентів з необхідними засадами наукової діяльності в Україні, формування в них уявлення про науку, методологію та методи наукових досліджень, загальні правила проведення наукових досліджень.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна вивчається студентами протягом VII семестру (3 кредита ECTS, 90 академічних годин, в тому числі: 16 академічні години лекційних, 14 академічних годин практичних та 60 академічних годин самостійних занять — для денної форми навчання; 8 академічних годин лекційних та 82 академічних годин самостійних занять — для заочної форми навчання). Формою контролю є залік. Програмою передбачається, що всі пропоновані практичні завдання (написання статті, тез та рецензії) у кожного студента повинні мати індивідуальну тему. Самостійна робота студентів спрямована на завершення практичних завдань за зазначеною тематикою. Додаткових практичних завдань для самостійної роботи навчальна програма не передбачає.

1 МОДУЛЬ

Написання статті

2 МОДУЛЬ

Написання тез, рецензії

Дисципліна забезпечує загальні та спеціальні (фахові) компетентності:

ЗК 1. Розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності, здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК 10. Здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності.

ФК 25. Знання методології та методів наукових досліджень та здатність застосовувати теоретичні та емпіричні методи дослідження на практиці; здатність до інформаційного забезпечення, планування та організації науково-дослідних робіт; здатність професійно оформляти результати наукового дослідження в сфері мультимедійного дизайну.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайн-проєкту застосовувати теорію і методику дизайну, грамотно використовувати фахову термінологію мультимедійного дизайну.

ПРН 29. Визначати науковий апарат, аналізувати теоретико-експериментальні дані, розробляти та обґрунтовувати методику досліджень, опрацювати наукові джерела, навчальну та наукову літературу, складати і оформляти реферати, статті, тези, рецензії, звіти з наукової роботи із забезпеченням авторських прав.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом практичних занять, бесід, аналізу прикладів. Самостійна робота студентів спрямована на завершення завдань за етапами дисципліни та має містити ескізи, пошукові рішення, завершення роботи та підготовку до переглядів. Додаткові практичні завдання для самостійної роботи не передбачено, але ініціатива вітається та заохочується додатковими балами.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Іноземцева С.В. Конспект лекцій з дисципліни «Основи наукових досліджень». В 3-х частинах. — Харків: ХДАДМ, 2022.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові навчально-інформаційні матеріали можна переглянути у мережі інтернет. Відповідні посилання на потрібні веб-сайти надаються викладачем під час занять, або за проханням студентів після закінчення практичного заняття, а також в процесі електронного листування.

НЕОБХІДНІ МАТЕРІАЛИ

Обов'язковою умовою для студента є виконання практичних завдань, передбачених курсом «Основи наукових досліджень» на персональному комп'ютері. Передбачається володіння студентами пакетом Word. Обов'язковим є також доступ студента до мережі інтернет для роботи з навчальними матеріалами.

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

1. Для **дистанційних занять** використовується програма Skype за певним розкладом (посилання надаються у внутрішній групі Facebook або Telegram).
2. Інша комунікація (консультації) відбувається шляхом листування у Telegram або Messenger.
3. Усі питання, пов'язані із дисципліною, можуть вирішуватися у внутрішній групі Facebook або Telegram, де викладено усі додаткові навчальні матеріали, слайди, ілюстрації тощо.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

На проведення занять з дисципліни «Основи наукових досліджень» розповсюджуються загальноприйняті норми і правила поведінки Вищої школи. Під час занять не допускаються дії, які

порушують порядок і заважають навчальному процесу, будь то занадто гучне спілкування, вільне пересування аудиторією чи користування мобільним телефоном. З боку викладача вітається активна участь студента і його власна думка в обговоренні актуальних питань сучасної наукової діяльності, наукових версій і творчих концепцій тощо. У разі відрядження, хвороби або іншої важливої причини, викладач має право перенести заняття на інший день за умови узгодженості з деканатом та існуючим розкладом занять. Про дату, час та місце проведення занять викладач інформує студентів через старосту групи.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Причини пропусків занять студентами без поважних причин, рівно як і запізнення мають бути пояснені студентом в деканаті. У разі пропуску занять студентом, він має самостійно опрацювати матеріали тем і підтвердити його опанування відповідним виконанням етапом практичного завдання, а також відповідями на ключові запитання та зауваження з боку викладача. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни і його можливого подальшого відрахування. Додаткові заняття з такими студентами не передбачені. Відсутність студента на контрольних перевірках практичних завдань безпосередньо впливає на зниження підсумкової оцінки.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. Це стосується всіх форм навчально-наукової діяльності та звітності: виконувати вимоги навчального плану, графіка навчального процесу; систематично оволодівати знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю, підвищувати загальний і культурний рівень і т.ін. Кожен випадок порушення академічної доброчесності розглядається як подія, що негативно впливає на реноме студента і оцінку його роботи. Засвідчений факт компіляції (у тому числі шляхом отримання інформації з мобільних пристроїв) під час складання заліку або виконанні контрольної роботи надає викладачу право вилучити студента з аудиторії і назначити йому повторний етап контролю із пониженням оцінки. У разі прояву плагіату, тобто суттєвого запозичення або копіювання в статті/рефераті чужих матеріалів без посилання на справжнього автора чи оригінал виробу (твору), студент не тільки не отримує додаткових балів, але й стає суб'єктом обговорення на підставі порушення принципів академічної доброчесності.

Корисні посилання:

<https://zakonogavstvo.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Поточний контроль	Деталі
Модуль 1						
За розкладом 1 тиждень	1-2	Лекція	Тема 1. «Поняття про науку. Еволюція науки» Тема 2. «Наука як система знань»	2		<u>Основні питання:</u> поняття про науку, цілі, функції науки. Мета та предмет науки. Наука, як сутність людського знання. Виникнення науки та її еволюція. Складові системи наукових знань. Наукознавство та його основні розділи. Форми організації та управління наукою. Національна система класифікації наук.
2 тижд.	3-4	Лекція	Тема 3. «Інформаційне забезпечення науково-дослідного процесу»	2		<u>Основні питання:</u> науково-інформаційна діяльність. Особливості

			Тема 4. «Емпіричні методи дослідження»			наукової інформації. Типи наукових документів, сфера їхнього створення та використання. Інформаційне забезпечення науково-дослідного процесу. Методи дослідження, методика, методологія. Етапи роботи з літературою. Види інформаційних джерел.
3 тижд.	5 - 6	Лекція	Тема 5. «Науковий текст його стилі та вимоги до нього» Тема 6. «Вимоги до оформлення бібліографічного опису джерел»	2		<u>Основні питання:</u> мова і стиль наукового дослідження. Підвиди наукових стилів. Особливості наукового тексту. загальні положення, особливості складання комплексного бібліографічного посилання.
4 тижд.	7	Лекція	Тема 7 «Вимоги до написання наукової статті»	4		<u>Основні питання:</u> наукова стаття, як один із видів наукових публікацій. Основні вимоги до наукової статті. Складові елементи наукової статті. Вимоги до оформлення наукової статті.
5-8 тижд.	7	Практ	Написання наукової статті	8	Модульний контроль, робота над помилками.	
Модуль 2						
9 тижд.	8	Лекція	Тема 8. «Загальна характеристика реферування. Види рефератів»	2		<u>Основні питання:</u> реферування, як процес аналітично-синтетичного опрацювання інформації. Мета та сфера застосування реферування. Основні функції реферату. Класифікація рефератів. Об'єкти реферування. Процес підготовки реферату. План-макет поаспектного аналізу документу при реферуванні. Основні способи реферативного викладу тексту.
10 тижд.	9	Лекція	Тема 9. «Особливості написання тез та рецензії»	2		<u>Основні питання:</u> тези як вид наукової роботи. Класифікація тез. Особливості складання тез. Структура та послідовність складання рецензії.
11 тижд	10	Лекція	Тема 10. «Вимоги до оформлення курсової, бакалаврської та магістерської роботи»	2		<u>Основні питання:</u> основні носії наукової інформації у ВНЗ. Складові частини, структура, вимоги до написання та оформлення курсової, бакалаврської та

						магістерської роботи.
12 – 14 тижд.	9	Практ	Складання тез, написання рецензії	6		
15 тижд.		Практ	Перевірка виконаної роботи	2	Модульний контроль, залік	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Завдання	Тема	Форма звітності	Бали
Модуль 1	Написання наукової статті	Поточний контроль	0–50
Модуль 2	Складання тез	Поточний контроль	0–30
	Написання рецензії	Поточний контроль	0–10
	Залік	Залік	0–10
	Всього за 7 (осінній) семестр		100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

Бали	0–50	0–30	0–10	Критерії оцінювання
A+	50	30	10	Студент, який в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, професійно виконав усі завдання, крім того, брав участь у міжнародних або всеукраїнських конкурсах, студентських олімпіадах чи наукових конференціях.
A	48	28	9	Студент, який в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, професійно виконав усі завдання без помилок
A-	46	26	8	Студент, який в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, професійно виконав усі завдання без значних помилок
B	40-45	24-26	8	Студент, який добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.
C	36-40	22–24	7	Студент, який в цілому добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.
D	29-35	18-22	7	Студент, який не в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).
E	25-29	15-18	5-6	Студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).
FX	0	0	0	Пропуск поточного контролю

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Програмою передбачено рубіжні етапи контролю у формі оцінювання поточного процесу роботи та виконаних завдань.

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі заліку.

Кількість балів під час виконання самостійної науково-дослідної роботи студента залежить від своєчасного виконання навчального завдання, повного обсягу, якості виконання завдання, самостійності та творчого підходу, ініціативності в навчальній діяльності.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація A (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за:

участь у конференції або публікацію статті за темами дисципліни (5 та 10 балів відповідно);

Максимальна кількість балів-бонусів – 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА

Розширений список літератури наведено у робочій програмі та навчальних матеріалах. Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

1. Конверський А.Є. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. К. : Центр навч. л-ри, 2010. 352 с.
2. Корягін М.В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. К. : Алерта, 2014. 622 с.
3. Мазур О.В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. для студ. вищих навч. заклад. філол.. спец. / О.В. Мазур, О.В. Подвойська, С.В. Радецька. – Вінниця: Нова Книга, 2013. – 120с.
4. Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. та ін. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. (<http://www.info-library.com.ua/books-book-162.html>).
5. Мокін Б.І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
6. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А.Є.Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с. (http://shron.chtyvo.org.ua/Konverskyi_Anatolii/Osnovy_metodolohii_ta_orhanizatsii_naukovykh_doslidzhen.pdf).
7. Палеха Ю.І. Основи науково-дослідної роботи : навч. посіб. К. : Видво «Ліра-К», 2013. 336 с.